

ОҢТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндер» кафедрасы	044-39/ 11 3 беттің 1 беті
Бақылау өлшеу құралдары	

БАҚЫЛАУ ӨЛШЕУ ҚҰРАЛДАРЫ

Бағдарламаның аралық аттестациялауға арналған сұрақтары

БББ атауы: 6B10115 «Медицина»

Пәннің коды: : PEENZ 1102

Пәннің атауы: Құқықтық, экономикалық, экологиялық және ғылыми-білімдер

Оқу сағаттарының саны / кредиттер 150 сағат /5кредит

Оқу курсы мен семестрі 1 курс / 2 семестр

Құрастырғандар: _____ т.ғ.к. Айдарбекова Ф.С.
 _____ т.ғ.к. М.У.Турадилов
 _____ аға оқытушы Ә.С.Еркінбекова

Кафедра менгерушісі _____ Ж.О. Нуржанбаева
 Хаттама №18 Күні:31 мамыр 2023ж.

OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндер» кафедрасы	044-39/ 11 3 беттің 2 беті
Бақылау өлшеу құралдары	

Бағдарламаның аралық аттестациялауға арналған сұрақтары

1. Ғылыми білім және оның қазіргі өркениеттегі рөлі.
2. Ғылыми білімнің құрылымы.
3. Зерттеу жұмысының әдістемесінің ұйымдастырылуы.
4. Зерттеу процесі.
5. Оқушылардың ғылыми жобаларының түрлері.
6. Зерттеуде қолданылатын танымның ғылыми әдістері.
7. Эмпирикалық әдіс және оның ғылыми зерттеулерде қолданылуы.
8. Ғылыми зерттеудегі теориялық әдіс.
9. Ғылыми зерттеудегі тиімді ақпарат іздеу әдістері.
10. Ғылыми ақпаратты табудағы пайдаланылатын ресурстар.
11. Ғылыми мақаланың талдануы.
12. Ғылыми мақаланың негізгі бөлімдері.
13. Ғылыми мақаланың зерттеуге сәйкестігілігінің анықталуы.
14. Ғылыми мақаланының сенімділігін бағалайтын критерийлер.
15. Ғылыми зерттеулердегі дереккөздерге сілтеме жасаудың негізгі принциптері.
16. Гипотезаның ғылыми зерттеулердегі рөлі.
17. Ғылыми зерттеулердегі эксперименттің түрлері.
18. Әдебиеттік шолу және оның ғылыми еңбектердегі маңызы.
19. Ғылыми зерттеулердегі деректерді талдаудың әдістері.
20. Ғылыми зерттеулердегі этиканың рөлі.
21. Зерттеудің дұрыс әдісін қалай таңдауға болады?
22. Зерттеуді жоспарлаудың негізгі кезендері.
23. Ақпарат көздерінің сенімділігінің бағалануы.
24. Зерттеудегі алғашқы мәліметтерді жинаудың әдістері.
25. Ғылыми жұмыстың академиялық стандарттар мен талаптарға сәйкес ұйымдастырылуы.
26. Құқықтың түсінігі және мәні.
27. Құқықтың негізгі салаларының сипаттамалары.
28. Мемлекеттің пайда болуының негізгі теориялары.
29. Мемлекет туралы түсінік. Мемлекеттік белгілер. Мемлекет нысаны.
30. Конституциялық құқықтың түсінігі, субъектілері және қайнар көздері.
31. Қазақстан Республикасының Конституциясы - елдің Негізгі Заны.
32. Адам мен азаматтың құқықтық мәртебесі.
33. Қазақстан Республикасы Президентінің құқықтық мәртебесі.
34. Қазақстан Республикасындағы заң шығару билігі.
35. Қазақстан Республикасындағы атқарушы билік.
36. Қазақстан Республикасындағы сот билігі.
37. Әкімшілік құқықтың түсінігі, субъектілері және қайнар көздері.
38. Әкімшілік құқық бұзушылық және оның құрамы.
39. Құқық қорғау органдарының түсінігі және ерекшеліктері.
40. Қазақстан Республикасындағы сот жүйесі.
41. Прокуратура және оның өкілеттіктері.
42. Азаматтық құқық қабілеттілігі және әрекет қабілеттілігі.
43. Меншік құқығы және оның құрамы.
44. Отбасы құқығының түсінігі, субъектілері және қайнар көздері.
45. Ата-аналар мен балалардың құқықтары мен міндеттері.
46. Еңбек құқығының түсінігі, субъектілері және қайнар көздері.
47. Еңбек шарты: мазмұны мен жасалу тәртібі.
48. Қылмыстық құқықтың түсінігі, субъектілері және әдісі.
49. Қылмыстық жаза және оның түрлері.
50. Экологиялық құқық түсінігі. Экологиялық құқық жүйесі.

ОҢТҮСТИК-ОАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндер» кафедрасы		044-39/ 11 3 беттің 3 беті
Бақылау өлшеу құралдары		

51. Жер құқығының пәні. Жер қатынастарын құқықтық реттеу әдістері.
52. «Жемқорлық» түсінігінің тарихи дамуы.
53. Жемқорлық түсінігі антиәләуметтік көрініс ретінде.
54. Жемқорлықта төзбеушілік идеясы.
55. Шет елдердегі сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет.
56. Мемлекеттік жоспарлауды модернизациялау, электронды үкімет енгізу, мемлекеттік қызмет және мемлекеттік қызмет көрсету салаларын жетілдіру бойынша реформалар.
57. Қазіргі заманғы мемлекеттердегі жемқорлықтың тасымалдануы (трансформациялануы).
58. Жемқорлыққа қарсы заңнаманы жетілдіру.
59. Бастауыш мектеп жасындағы балалардың сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетін қалыптастырудың ерекшеліктері.
60. Жасөспірімдердің сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетін қалыптастырудың ерекшеліктері.
61. Студенттердің сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетін қалыптастырудың ерекшеліктері.
62. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастырудың этникалық ерекшеліктері.
63. Сыйбайлас жемқорлық ұлттық мәдениетке жат құбылыс ретінде.
64. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастырудың этномәдениеттің бірлестіктердің қатысу формалары.
65. Саяси партиялар және БАҚ сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру құралдары ретінде.
66. Қоғамның (бизнес) ортадағы сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетінің маңызы.
67. Сыйбайлас жемқорлыққа төзбеушілікті қалыптастыру ҚР ұлттық қауіпсіздігінің факторы ретінде.
68. Тәртіптік жауапкершілікке әкеп соғатын сыйбайлас жемқорлық әрекеттер.
69. Әкімшілік жауапкершілікке әкеп соғатын сыйбайлас жемқорлық әрекеттер.
70. Қылмыстық жауапкершілікке әкеп соғатын сыйбайлас жемқорлық әрекеттер.
71. Қоғамның әлеуметтік саласындағы сыйбайлас жемқорлықтың жағымсыз салдары.
72. Қоғамның саяси саласындағы сыйбайлас жемқорлықтың жағымсыз салдары
73. Қоғамның экономикалық саласындағы сыйбайлас жемқорлықтың жағымсыз салдары қоғам.
74. Сыйбайлас жемқорлықтың адамның күнделікті өміріндегі жағымсыз салдары.
75. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет ісіндегі діни ережелер мен құндылықтар.
76. Әр түрлі діндердегі сыйбайлас жемқорлық үшін жауапкершілік.
77. Қоғамдағы сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастырудың діни бірлестіктердің қатысу формалары.

Жағдаяттық тапсырмалар:

- Мемлекет деген не атты мәселені талқылау кезінде Семенов пен Сидоров арасында пікірталас болды. Семеновтың пікірінше, мемлекет-географиялық құрылым, ал Сидоровтың пікірінше — саяси билікті ұйымдастыру. Дауды шешіңіз.
- Студент Петров мемлекеттің белгілерін анықтай отырып, басқалармен қатар қоғамдық билікті, билеуші партияны, аумақты атады. Студент Филон мұндай белгілерге салық, халық, құқық кіретінін атап өтті. Сіз мемлекеттің қандай белгілерін білесіз?
- Қоғамның саяси жүйесінде мемлекет Орталық жетекші орынға ие, өйткені ол: а) егемендіктің бірыңғай тасымалдаушысы; б) заң шығаруда монополияға ие; (жалғастырыныз)
- Ежелгі заңгерлер: "құқық-жақсылық пен әділеттілік өнері", - деді. Бұл өрнекті қалай түсінетініңізді түсіндіріңіз. Ол құқықтық нормаларға қандай талаптарды қамтиды?
- Томас Гоббс бұл құқық басқалардың үстінен жоғарғы билік шоғырланған адамдардың еркінің жемісі екенін атап өтті. Сіздің ойыңызша, бұл мәлімдеме рас па? Сіздің жауабыңызды тарихтан нақты мысалдармен негіздеу қажет.

OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндер» кафедрасы	044-39/ 11 3 беттің 4 беті
Бақылау өлшеу құралдары	

6. Кестені толтырыңыз. Адам мен азаматтың негізгі құқықтары мен бостандықтары. ҚР Конституциясына сәйкес кестені толтырыңыз.

Жеке құқықтар мен бостандықтар	Экономикалық және әлеуметтік құқықтар мен бостандықтар	Саяси құқықтар мен бостандықтар

7. Сәйкестікті табыңыз:

1. Президент	A. Заңнамалық функцияларды жүзеге асыратын Республиканың жоғары өкілді органы болып табылады.
2. Парламент	B. Қазақстан Республикасының атқарушы билігін жүзеге асырады, атқарушы органдар жүйесін басқарады және олардың қызметіне басшылықты жүзеге асырады.
3. Үкімет	C. Мемлекеттің ішкі және сыртқы саясатының негізгі бағыттарын айқындайтын, ел ішінде және халықаралық қатынастарда Қазақстанның атынан өкілдік ететін оның жоғары лауазымды тұлғасы болып табылады.

8. Қазақстан өзін президенттік басқару нысаны бар демократиялық, зайдылы, құқықтық және әлеуметтік мемлекет ретінде бекітеді, оның ең жоғары құндылықтары адам, оның құқықтары мен бостандықтары болып табылады. Бұл нені білдіреді?

9. Аз. Микееваға "жалған жедел жәрдем шақырғаны үшін" әкімшілік жаза қолданды. Жедел жәрдемді жалған шақыру әкімшілік құқық бұзушылық па?

10. Облыстың бас санитарлық дәрігері дәретханаларды ұстау ережелерін бұзғаны үшін мемлекеттік ЖОО ректорына 200 АЕК көлемінде айыппұл салды. Сұрақ; айыппұл занды салынды ма?

11. Фельдшер Аббасова, Ивлевтің қатерлі ісікке шалдыққан науқастың тұрақты өтініші бойынша, оған үлкен дозада ұйықтататын дәрі берді, бұл науқастың өліміне себеп болды. Кейіннен науқастың туыстары науқастың өліміне себеп болған фельдшердің әрекеттеріне шағым түсірді. Аббасова өзінің іс-әрекетін қатты ауырсынуға шалдыққан науқастың тағдырын жеңілдеткісі келетіндігімен түсіндірді және оның өтініші бойынша ұйықтататын дәрілердің үлкен дозасын енгізді. Заң бұзушылықтар бар ма? ҚР-нда эвтаназияны жүзеге асыруға егер рұқсат етілсе, қандай жағдайларда рұқсат етіледі?

12 Сынып оқушысы Леснов жол – көлік оқиғасынан зардап шекті, омыртқасынан жарақат алды және көп қан жоғалтты. Оның туыстары мектеп әкімшілігінен және Лесновтың сыныптастарынан қан тапсыруды сұрады. Жағдайға құқықтық талдау жасаңыз. Қандай адамдар донор болуға құқылы?

13. Жеке ұйымда басшының бүйрекімен ұйымның үй-жайларында темекі шеккені үшін 500 теңге көлемінде айыппұл салынды. Бұл ретте темекі шегуге арналған арнайы орындар жабдықталды. Осы ұйымның қызметкерлері бұл бүйрекі олардың құқықтары мен бостандықтарына нұқсан келтіреді деп

OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндер» кафедрасы	044-39/ 11 3 беттің 5 беті
Бақылау өлшеу құралдары	

есептеп, прокуратураға шағым түсірді.

Сұрақ: ұйым басшысының шешімі заңды ма? Азаматтардың құқықтары бұзылған ба?

14. Белгілі халық емшісі Али баба қалаға тек 1 күнге келді. Емшіні қабылдауға келгісі келетін азаматтардың көптеген өтініштері бойынша олар қалалық стадионда бір уақытта барлық ниет білдірушілерді қабылдау туралы шешім қабылдады. Прокуратура қызметкерлері бұл фактін анықтап,

ондағы денсаулық сақтау туралы заңнаманың бұзылуын байқады. Емшінің құжаттарын тексеру қорытындысы бойынша оның өз қызметін лицензия негізінде жүзеге асыратыны, бірақ медициналық

білімі жоқ екені анықталды. - Жағдайды заң түрғысынан шешініз. Денсаулық сақтау туралы заңнаманы бұзу бар ма?

15. Он алты жасар Асқар Алматы қаласындағы шағын базарлардың бірінде жұмыс жасайды. Ол өзінің сыныптасты Арманнан сағат сатып алғып, оған табысының жартысын жұмсады. Асқардың анасы ұлының осындай қымбат затты сатып алғанына наразы болып, Арманның әкесінен ұлының ақшасын

қайтаруды талап етті. Әкесі ұлының іс-әрекетіне қарсы емес екенін айтЫП, ақшаны қайтарудан бас тартты.

1) Егер бұл істі сот қараса, судья қандай шешім шығаруы керек?

2) Жауаптарыңызды жазыңыз және оларды белгілі бір заңның баптарына сілтеме жасай отырып дәлелдеуге тырысыңыз?

16. 8 жасар Беріктің әкесі ұлының атынан сыйға тарту туралы келісім жасады. Шарт бойынша Берік ағасының үйін жеке меншік құқығымен иеленді және заңды түрде үйді өзіне рәсімдеді.

1) Шарт заңды түрде жасалған ба?

2) 8 жасар Берік үйдің қожайыны бола ала ма?

17. Республикалық мерзімді басылымдардың бірінде А. азаматының жеке өмірі мен кәсіпкерлік қызметі туралы қызықты материалдар жарияланды. мақалада автор А. азаматының қазіргі кәсіпкерлік қызметі алайқтық пен парақорлықтың нәтижесі, ұлын пара үшін жақсы орынға орналастырғаны туралы жазады. Азамат А. өзінің абырайын қорғау үшін сотқа шағым түсірді. Сот отырысында мақала авторы өз материалының дұрыстығын дәлелдей алмады. Сот сол газетте мәліметтерді теріске шығару және ірі мәлшерде ақшалай айыппұл салу туралы шешім қабылдады.

18. Ерлі-зайыптылар Петрова А. С. және С. С. заңды некеде болды, олардың бірлескен кәмелетке толмаған балалары бар. Неке бұзылған кезде сот ерлі-зайыптылардың балаларын Петрова А.С.ға қалдырыды, бірақ Жұбайы Петров С. С. бұған келіспеді және жоғары түрган органға шағым түсіріп, сот шешіміне шағымдануға шешім қабылдады. Бірақ Жоғарғы сот шешімді өзгеріссіз қалдырыды.

Сұрақ: 1. Ерлі-зайыптылардың балаларын Петрова А.С.ға қалдыру туралы сот шешімін түсіндіріңіз.

2. Заңның бабына сілтеме жасап отырған сottтың әрекеттері дұрыс па?

19. Ерлі-зайыптылар Федоровтар А. В. және С. С. заңды некеде болды, олардың бірлескен кәмелетке толмаған балалары бар. Бірақ, сот оларды ата-ана құқығынан айырды, ойткені олар алкогольді асыра пайдаланды және балаларға тиісті тәрбие бермеді,

OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндер» кафедрасы	044-39/ 11 3 беттің 6 беті
Бақылау өлшеу құралдары	

Олардың бұл мінез-құлқы балаларға нашар әсер етті, сонымен қатар сот ата-ана сынан алимент өндіртіп алды.

Ата-аналар қорғаныштық және қамқоршылық ұйымдарына өздерін ата-ана құқықтарынан заңсыз айырды деп жүгінді. Бірақ қорғаныштық және қамқоршылық ұйымы оларға бұл мәселелерді қарастырмайтынын түсіндірді.

Сұрақ:

1. Соттың әрекеті заңды ма?

2. Ерлі-зайыпты Федоровтар қандай органға жүгінуі керек?

3. Ерлі-зайыптылар өз құқықтарын қалпына келтіре алатынын түсіндіріңіз.

20. Азаматтар Иванова В. Л. және Иванов С.К. азаматтық некеде болды, оны діни мекемеде тіркеді. Бірге тұру кезінде мүлік пайда болды, бірлескен кәмелетке толмаған балалар болмады, олардың некелері бұзылды. Азамат В. Л. Иванова некені бұзу және мүлікті бөлу үшін сотқа жүгінді. Бірақ сот одан бас тартты. Сұрақ: соттың әрекеті дұрыс па? Нормативтік актінің мақаласына сілтеме жасай отырып түсіндіріңіз.

Неке жасасуға кедергі келтіретін жағдайларды шешіңіз және шарттарын көрсетіңіз ?

21.Әйелі мен екі кәмелетке толмаған баласы бар, Астанада тұратын 50 жастағы Н. азамат Шымкентте тұратын 45 жастағы М. азаматпен некеге тұру туралы өтініш берді. Оларды некеге тіркеуден бас тартты. Неліктен?

22. Үш жыл бойы жас жігітпен кездескен 22 жастағы қыздың туыстары оған: "Егер сіз біздің Ольгамен заңды некеге тұрмасаныз, онда сіз одан әрі жұмысынызды жоғалтасыз және одан әрі мансабыныңға түбебейлі балта шабасыз", - деді. Ольганың туыстары қандай құқықтық нормаларды бұзып отыр.

23. Азамат Петров В. (19 жаста) және Иванян и. (16 жаста) АХАТ ұйымдарына некеге тұру туралы өтініш берді. Оларға бас тартылды. Неліктен?

24. Некеден кейін азамат Ветрова күйеуінің тұқым қуалайтын психикалық аурумен ауыратынын білді. Ол АХАТ ұйымдарына некені бұзу туралы өтінішпен жүгінді. Онда ол күйеуінің ауруын ажырасудың негізгі себебі ретінде көрсетті. Ветрованың мұндай құқығы бар ма?

25. Азамат Қалиев Қызылорда қаласындағы кәсіпорындардың біріне жұмысқа орналасты. Алайда, бір аптадан кейін ол әкімшілікке жұмыстан босату туралы өтініш жазды. Зауыт әкімшілігі қызметкердің өтінішін қанағаттандырудан бас тартты

1) әкімшіліктің шешімінде заңсыз әрекеттер бар ма?

2) жұмыстан шығару тәртібі туралы айтып беріңізші?

26. Катя автобус жүргізуісі болуды көптен армандаған. Осындағы өтінішпен ол қалалық көлік кәсіпорнына жүгінді. Кәсіпорын директоры қыздың жынысына және оның жұмыс түріне сәйкес келмеуіне сілтеме жасай отырып, оның өтінішін қабылдаудан бас тартты.

1) бұл жағдайда директордың бас тартуы орынды ма?

2) Катя қай органға шағымдануы керек?

27. "Азурит" ЖШС әкімшілігі өз қызметкерлерін кәмелетке толмағандардан, мүгедектерден, жүкті әйелдерден басқаларды, жұмыс жоспарын орындау қажет деген уәжбен олардың келісімінсіз үстеме жұмысқа тартты. Алайда, Токарева И. Т. үстеме жұмысты орындауға қарсы болды. Әкімшілік бұйрық шығарып, оған сөгіс жариялады.

Сұрақтар:

1. Әкімшіліктің өз қызметкерлерін олардың келісімінсіз үстеме жұмысқа тартуға құқығы болды ма?

2. Қандай жағдайларда әкімшілік өз қызметкерлерін олардың келісімінсіз үстеме жұмысқа тарта алады?

3. Қызметкер И.Т. Токареваға қатысты әкімшіліктің әрекеттері заңды ма?

OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндер» кафедрасы	044-39/ 11 3 беттің 7 беті
Бақылау өлшеу құралдары	

28. Емхананың емдеу кабинетінің медбикесі Петренко науқас Мурашованаң тамырына бром енгізуі керек еді. Ол шкафтан (әдетте тұрған жерден) түссіз сүйиқтық бөтелкесін алғып, затбелгісіне қарамай науқасқа тамыры арқылы құяды. Артынша Мурашовада құрысулар басталды. Петренко салғырттығынан науқасқа улы зат-диқаинді енгізгені белгілі болды. Шұғыл қабылданған шараларға қарамастан, Мурашовты құтқару мүмкін болмады. Бір сағаттан кейін ол қайтыс болды. Петренконың жасаған қылмысының объективті жағын сипаттаңыз?

29. Науқас П.А.Ивановтың туыстарына бас дәрігер оған шұғыл операция қажет екенін, бірақ жалпы кезекте операцияны "өте ұзақ күтүге" тұра келетінін анық ашық айтады.

Қандай құқық бұзушылық туралы айтылып отыр?

30. Пациенттерге тегін берілетін дәрі-дәрмектерді таратуға жауапты мемлекеттік қызметші А. Н. Ковалев дәрі-дәрмектердің бір бөлігін жеке дәріханаларға оларды әрі қарай жоғары бағамен сату үшін жіберді. Сыбайлас жемқорлықтың қандай түрі туралы айтылып отырғанын және бұл әрекеттің зиянды салдары қандай екенін анықтаңыз?

31. Біріккен Ұлттар Ұйымының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы конвенциясында сыбайлас жемқорлық көріністерінің бірі ретінде ұлттық мемлекеттік қызметкерлердің пара алуы көрсетілген. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы БҮҰ Конвенциясында анықталған сыбайлас жемқорлықтың басқа да көріністерін көрсетіңіз.

32. Сыбайлас жемқорлықпен құресу үшін оның әлеуметтік, экономикалық және құқықтық мәнін ғана түсіну қажет. Жалпы алғанда, сыбайлас жемқорлық деп лауазымды тұлғаның өзіне сеніп тапсырылған өкілдегітері мен құқықтарын белгіленген ережелерге қайшы, жеке пайдасына пайдалануы түсініледі. Сыбайлас жемқорлықтың құқықтық мәнін түсіну үшін сыбайлас жемқорлықтың әлеуметтік және құқықтық белгілерін анықтау маңызды. Сіздің міндеттіңіз – сыбайлас жемқорлықтың әлеуметтік-құқықтық белгілерін тізіп (бөліп) көрсетеу.

33. Адамның басқаларға қараганда қызметі жылдам көтерілді, ейткені ол министрдің немесе басқа жоғары лауазымды шенеуінкітің туысы немесе қамқоршысы. Бұл жағдайда жемқорлық туралы айтуға болады ма?

34. Ауруханадағы науқас дәрігерге сыйлық береді немесе дәрігерге жеке көніл бөлуі немесе кезектен тыс қызмет көрсету үшін төлейді. Дәрігер мұны талап етпейді, бірақ ол ақша мен сыйлықтардан бас тартпайды. Дәрігердің әрекеттерін жіктеңіз.

35. Білім беру үйимдарының бірінің міндеттеріне - студенттердің емтихан тапсыруы және олардың курстық жұмысын тексеру енгізілген. Оқытушы пара алу үшін студенттерге жақсы баға қойып, өз беттінше жұмысы мен білімін нақты тексермей-ақ емтиханға жіберген. Педагогтың әрекетін сараптап, осы жағдайда қолданылуы тиіс КР ҚҚ-нің тиісті баптарын көрсетіңіз.

36. Білім беру үйимдарының бірінің оқытушысы студенттің оқу жоспары бойынша сынақтан (зачет) өтуге құқығы болса, студенттің сынағын мерзімінен бұрын қабылдауға келіскеңі үшін алғыс ретінде студенттің ата-анасынан бір қорап шоколад алды. Оқытушы бір қорап шоколад пен сувенирді сыйлық деп санады және білім беру үйимының басшылығына бұл туралы хабарлаған жоқ.

Ұсынылған жауап нұсқаларынан таңдаңыз және оны негіздеңіз:

1. сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық белгілері болса;
2. сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық белгілері жоқ, бірақ мінез-құлықтың этикалық нормалары бұзылса;
3. оқытушы тәртіптік теріс қылық жасаған;
4. оқытушы заңсыз әрекеттер жасамаған;
5. оқытушы бірнеше түрлі заң бұзушылықтарға жол берді.

37. Университеттің ага оқытушысы А.Е.Кенжеев азаматша М.Д.Ысқақовадан ұлын жоғары оку орнына түсіруге көмектесемін деп 70 мың сом қолеміндегі ақша алған. А.Е.Кенжеев Ысқақованың ұлы университетке міндетті түрде окуға түсітінін, әйтпесе оның ақшасын қайтаратынын айтты. Бірақ А.Е.Кенжеев қабылдау комиссиясының мүшесі болмаған және Ысқақованың ұлының институтқа түсу процесіне ықпал етпеген. Кенжеевтің әрекетіне заң түрғысынан баға беріңіз. Оның әрекетінде қылмыстың белгілері бар ма? Кенжеев жемқорлық әрекет жасады ма? Егер солай болса, ол қалай біліктілігін қалай бағалауға болады?

38. Ресей көлік министрлігі департаменті бөлім бастығының орынбасары Пушкарев әжесі Арина Родионовна қайтыс болғанин кейін Выхинодагы жекешелендірілген екі бөлмелі пәтерді мұрагерлікпен алады. Пушкарев тұрғын үймен қамтамасыз етілген.

Оның аталған жылжымайтын мүлікті жалға немесе жалға беруге және осындағы азаматтық-құқықтық мәміле нәтижесінде табыс алуға құқығы бар ма? Ол жұмыс берушінің өкіліне хабарлауы керек пе? Егер болса, қалай?

OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндер» кафедрасы	044-39/ 11 3 беттің 8 беті
Бақылау өлшеу құралдары	